

На сёння ўжо перавезена больш за 385 тыс. асобнікаў з абменных рэзервовых фондаў. Пакуль яны размяшчаюцца ў тыя памяшканні стылабата, да якіх можна лёгка дабрацца без ліфтаў: гэтыя аграгаты яшчэ маюць прайсці пэўныя прафілактычныя "працэдур". Але блізіцца той час, калі праца закіпіць напоўніцу і будзе цягнуцца ўвесь светлавы дзень.

— Да пераезду мы рыхтаваліся вельмі дбайна і пачалі гэта рабіць яшчэ ў верасні 2004 года, — распавядае намеснік дырэктара Нацыянальнай бібліятэкі РБ па інфармацыйных рэсурсах Таццяна Кузьмініч. — Усе працэсы, звязаныя з ім, былі карпатліва спланаваны: як па-

Фонды бібліятэкі перавозіцца з шасці будынкаў, размешчаных у трох раёнах Мінска. Аднаведна, шмат высілкаў давадзецца прыкласці і дзеля таго, каб унікнуць блытаніны ды не "згубіць" што-кольвечы па дарозе — праз перапады тэмпературы альбо людскую нядобрасумленнасць. Ад злодзей уратаўвае пільная ахова і дзяжурства супрацоўнікаў бібліятэкі, ад прыродных прыкрасцей — адмысловыя прыстасаванні і тэхналогіі. Прыкладам, фонд рэдкай кнігі будзе пераязджаць толькі тады, калі на вуліцы пацяплее ды ўсталюецца нармальнае вільготнасць.

Апошнія два гады былі надзвычай напружанымі ў пра-

ся без ежы ды пітва. Аднаведна, некаторыя аддзелы бібліятэкі працуюць у звычайным рэжыме — нават яшчэ трохі інтэнсіўней, як у мінулыя гады. Бо камплектаванне фондаў адбываецца несупынна: кнігі выходзяць штодня, і значыць, навінкі трэба належным чынам апрацоўваць.

Паралельна з усімі клопатамі адбываецца таксама і стварэнне праграмага забеспячэння, адэкватнага для новых умоў бібліятэчнага жыцця. Па словах Таццяны Васільеўны, засваенне сучасных тэхналогій, якімі насычаны новы будынак бібліятэкі, не павінна выклікаць у яе персаналу вялікіх складанасцей. Бо ў плане камп'ютэрызацыі працы "нацыяналка" была ў ліку піянераў: яна пача-

Тыя, каму хоць раз у жыцці даводзілася мяняць месца жыхарства, з уласнага досведу могуць пацвердзіць: пераезд — справа надзвычай шматклопатная. І калі ўлічыць, што пераяджае не асобная сям'я, а цэлая ўстанова, якая перахоўвае ў сваіх нетрах больш за восем мільёнаў кніжак, становіцца зразумелым: назваць гэтае перамяшчэнне складаным высокатэхналагічным працэсам будзе яні не перабольшваннем. 10 студзеня Нацыянальная бібліятэка Беларусі пачала паступова перасяляцца ў сваё прыгожае новае жылло. На стэлажах у навіткім і яшчэ не абжытым палацы ў мікрараёне "Усход" з'явіліся першыя кнігі.

Аперацыя "Пераезд". Без усякіх прыгод!

На стэлажах у новым будынку бібліятэкі з'явіліся першыя стосы.

ступовае заміранне жыцця ў старым будынку, гэтак і прысгасаванне да працы новага. Кажучы пра пераезд, мы маем на ўвазе зусім не толькі механічнае перамяшчэнне фондаў і каталогаў. Гэта маштабная акцыя, якая закранае абсалютна ўсе сферы бібліятэчнага жыцця. Ды, аднаведна, патрабуе паважнага да сябе стаўлення. Здаецца, мы прадугледзелі ўсё, змадзляваўшы самыя розныя сітуацыі. Хаця, вядома, літаральна ўсё прадбачыць немагчыма...

Рыхтуючыся да перамяшчэння фондаў, супрацоўнікі актыўна вывучалі практыку межных калеп раіліся з імі. Некаторыя фрагменты тэхналогій былі ў іх запазычаныя і творча адаптаваныя да нашых патрэб — напрыклад, кантэйнер для кніг. Зрэшты, ёсць і тыя тэхналагічныя моманты, якія характэрныя толькі для айчынай бібліятэкі.

Самы прыкры аспект пераезду — вымушаная нязручнасць для чытачоў, ад якой, зрэшты, нікуды не падзецца. Таццяна Васільеўна мяркуе, што часовае закрыццё "нацыяналкі" не стала для карыстальнікаў прыкрай неспадзяванкай: пра гэтую незапэўненнасць іх папярэдзілі загадзя. Ды і бібліятэчныя фонды выводзіліся з абароту вельмі паступова, пачынаючы з самых малазапатрабаваных крыніц.

цы Нацыянальнай бібліятэкі. Бо апрача еваіх звыклых абавязкаў па абслугоўванні чытачоў і камплектаванні фондаў, яе супрацоўнікі мелі і безліч іншых, звязаных з упарадкаваннем новага будынка. Што й ні кажы, жыць на два дамы заўсёды няпроаа. І тым не меней, распачаты раней праекты па ўдасканаленні і мадэрнізацыі каталога бібліятэкі працягваюцца надзвычай інтэнсіўна.

У іх ліку, напрыклад, стварэнне базы дадзеных аўтарытэтных запісаў, колькасць якіх на сёння амаль дасягнула 35 тысяч. Набраўшы ў бібліятэчным пашукавіку адно з патрэбных прозвішчаў, назваў, ключавых слоў, карыстальнік здолее даведацца пра ўсе рэсурсы "нацыяналкі", якія хаця б "адным бокам" датычныя да гэтага аб'екта.

Таксама актыўна праводзіцца рэтраканверсія карткавых каталогаў — працэс, у выніку якога папярковыя карткі здабываюць сваё лічбавае "аблічча" ды становяцца паўнаватаснай часткай электроннага каталога. Да канца года ён, дарэчы, павінен адлюстроўваць увесь фонд "нацыяналкі".

— Ведаецца, бібліятэка — гэта жывы арганізм, — кажа Таццяна Кузьмініч. — І калі чалавек поўнасцю, заняты пераездам на новую кватэру, гэта не значыць, што ён здолее абысці-

лася яшчэ ў далёкім 1992 годзе. Самае галоўнае — каб новае праграмага забеспячэнне, у стварэнні якога, дарэчы, узяў самы шчыльны ўдзел і калектыў бібліятэкі, было высакаякасным і зручным.

Напрыканцы нашай гутаркі я пацікавіўся ў суразмоўцы, ці не пакідае яна стары будынак з гэтакім шчымым лірычным шкадаваннем. Бо новы, без сумневу, лепшы, але... сцены камяніцы на вуліцы Чырвонаармейскай сталі для мноства мінчукоў бадай роднымі. І адвыкнуць ад іх, пэўна, будзе псіхалагічна няпроста.

— Без шкадавання не абышлося, — прызналася Таццяна Васільеўна. — З тым будынкам мяне папраўдзе шмат што звязвае: спярша як шараговую чытачку, потым як супрацоўніка. Уяўляецца, колькі часу было праведзена ў яго сценах! Аднак жыццё ідзе наперад. Думаю, неўзабаве і новы бібліятэчны гмах стане нам родным. Ды і чытачы, мяркую, вельмі хутка ў ім асвоцца і палюбяць гэтыя ўтульныя і светлыя залы.

...Пра "ўлазіны" пакуль кажацца рана — як і любы дбайны гаспадар, бібліятэка запусціць на іх толькі тады, калі скончыцца складаная праца. Але мяркуецца, што операцыя "Пераезд" працягнецца не больш за чатыры месяцы.

Ілля СВІРЫН